

Schraalhans keukenmeester bij curatoren

Recent verscheen het INSOLAD Rapport Beloning Curatoren (het 'Rapport').¹ Niet alleen de prettige leesbaarheid en de bescheiden omvang zijn goede redenen het door te nemen. De inhoud zou hier en daar ook wel wat schellen van de ogen kunnen doen vallen. Op een bescheiden toon lijkt hier namelijk een noodklok over faillissementsland te weerklinken.

.....
Georg van Daal,
 advocaat te Rotterdam

Alle waar is naar zijn geld, zo luidt de volkswijsheid. Dat geldt ook voor de kwaliteit van de afwikkeling van faillissementen. Wie de continuïteit en de kwaliteit van faillissementsafwikkeling wil waarborgen, moet zorgen dat de daarvoor nodige faillissementscuratoren een adequate beloning krijgen voor hun werk. Als dat niet gebeurt, zullen steeds meer curatoren zich van het afwikkelingsvak terugtrekken. Op dit moment zijn vele grote en middelgrote kantoren al niet meer bereid benoemingen te aanvaarden.

Betaling van een curator vindt plaats uit de boedel. Is de boedel leeg, dan ontvangt de curator niets voor zijn werk. Bevat de boedel te weinig om de curator te betalen, dan krijgt hij te weinig. Het aan de curator verschuldigde salaris wordt vastgesteld

.....

¹ M.J.M. Franken (red.), *INSOLAD Rapport Beloning Curatoren*, INSOLAD 2008 (zonder plaatsaanduiding), ISBN 9789013061154, vi + 41 blz.

door de rechtbank. Basis daarvan is een uurtarief, waarvan de grondslagen ver achter ons in het verleden liggen.² Steeds vaker ontvangen curatoren niets of te weinig voor hun werk. Daarbij komt dat als de boedel wél betaling toestaat, van curatoren steeds meer verantwoording wordt verlangd voor het feit dat ze überhaupt betaling verlangen voor hun werk. Belanghebbenden bij de afwikkeling pluizen hun salarissen steeds kritischer na. Populaire misvatting is immers dat curatoren vooral bezig zijn voor eigen gewin hulpeloze faillieten en hun schuldeisers per boedel voor tonnen lichter maken. De werkelijkheid is anders. De werkelijkheid is natuurlijk dat als alle boedels voldoende middelen zouden bevatten, een curator een aardige, zij het bescheiden boterham zou kunnen verdienen, maar dat die boedels helaas voor een belangrijk deel – nagenoeg – leeg zijn.

Een derde gratis

Voor 30% van de aan faillissementen bestede tijd ontvangt

.....

² Rapport, p. 7-9 en 16.

de gemiddelde curator níets. De boedels die wél enige betaling toelaten, doen dat slechts mondjesmaat. Over alle afwikkelingsuren bezien, lijkt het gemiddeld gerealiseerd uurtarief van curatoren rond de € 100 per uur te liggen. Dat is een bedrag dat bij alle middelgrote tot grote advocatenkantoren ver onder het gemiddelde van alleen al de kosten per uur ligt, en dat niet in de buurt komt van een compensatie voor de uren gespendeerd in de lege boedels. Ik wil de kwaden natuurlijk

.....
Het gemiddeld gerealiseerd uurtarief van curatoren is ongeveer € 100 per uur, ver onder de gemiddelde kosten per uur

niet te na spreken, maar de goede curatoren doen het niet voor het geld. Het afwikkelen van faillissementen is niet alleen een beetje een maatschappelijke roeping. Het is ook leuk en boeiend werk. Maar de beloning van curatoren is dus een reëel probleem.

Het rapport treedt dat probleem op duidelijke en degelijke wijze tegemoet. De praktijk wordt geïnventariseerd en in historisch perspectief geplaatst. Vergelijkingen worden gemaakt met hoe het in andere landen toegaat. Bezien wordt of het

Voorontwerp Insolventiewet een adequate benadering biedt. Bovendien gaat het rapport in op geluiden die de United Nations Commission on International Trade en de European Bank for Reconstruction and Development over deze kwestie hebben laten horen. Het rapport komt tussen al deze insteken met een eigen geluid voor een benadering, bestaand uit een goed onderbouwd voorstel voor een gedifferentieerd beloningssysteem per besteed uur, met multipliers als opleiding, ervaring als curator en kantoororganisatie, eventueel verfraaid met een bonussysteem afhankelijk van de al dan niet uitkering aan concurrente crediteuren. Dat lijkt een goede insteek, maar zal jaren vergen. Daarom besluit het Rapport met zinnvolle suggesties om de nood op korte termijn te lenigen, bijvoorbeeld door het vaker weigeren faillissement uit te spreken als op voorhand duidelijk is dat geen middelen voorhanden zijn voor de afwikkeling, en door het vragen van bijdragen aan de afwikkeling via bijvoorbeeld het griffierecht.

Het rapport laat een nuttig geluid horen over de salariëring van curatoren en biedt goede aanknopingspunten voor de oplossing van een zo dringend probleem dat uitgebreide wetgevingstrajecten niet kunnen worden afgewacht.